

Motion till riksdagen 2005/06:N448

av **Olle Sandahl (kd)**

Säkra elleveranser

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om landsbygdens behov av leveranssäkra elnät.

Motivering

Strömavbrott som drabbar landet framför allt vid större oväder slår hårt mot alla drabbade. Det gäller såväl företag som enskilda hushåll. Stormen Gudrun den 8 januari drabbade framför allt hundratusentals elabbonenter på landsbygden. Flera tiotusental av dem drabbades av mycket långa elavbrott. På vissa ställen, framför allt i Kronobergs län, var elen utslagen över en månad. Utöver de skador, utgifter och svårigheter som elavbrotten i sig innebar orsakade stormskadorna förluster till enorma materiella värden. Denna situation är oacceptabel i vårt moderna Sverige.

Det finns uppenbarligen skillnader i leveranssäkerheten beroende på var man valt att bosätta sig i landet. Elavbrott är betydligt vanligare i glesbygd än i tätort. Huvudskälet till detta är att kostnaderna för att öka leveranssäkerheten i glesbygdsområden är högre än i tätorterna. För att uppfylla alla de upprepade och vackra tal och visioner om att landsbygden ska leva och att folk ska kunna bo och leva var de vill, måste åtminstone så basala samhällsfunktioner som säkra elleveranser fungera. Det går kanske inte att ställa fullt ut samma krav på leveranssäkerhet som i tätorterna, men det går att kräva betydligt bättre standard än vad som är fallet idag. Det krävs, vilket regeringen redan upprepat konstaterat, omfattande investeringar i det svenska elnätet.

Investeringar i elnätet i miljardklassen kommer dock inte att ske enbart genom att statens tillsynsmyndighet hotar nätbolagen med böter och skadestånd till de drabbade vid elavbrott. Det krävs också klara incitament för att nätbolagen ska våga investera. Januaristormen 2005 visade att den teoretiska modell som styr över elnäten idag – nätnyttomodellen – inte fungerar. Till följd av en långvarig fokusering på låga elpriser ser modellen primärt till priset för användandet av näten, inte till kvalitet eller utveckling. Lagstiftningen bör ut-

Fel! Okänt namn på

formas så att den ger starka drivkrafter för att skapa säkra elleveranser och för att minska allvarliga konsekvenser av framtida svåra väderförhållanden.

En ny metod för utvärdering av nätbolagen behövs. En metod som tar större hänsyn till kvalitetsaspekter – en metod som bidrar till att landsbygden får leveranssäkra elnät.

Stockholm den 30 september 2005

Olle Sandahl (kd)